

INDEPENDENT.NU's FILMSKOLA
D A G S F Ö R T A G N I N G ! -
o r d e r f ö l j d

av Johannes Runeborg

Om Du någon gång producerat på film med filmkamera med dialog som tas upp separat, vet Du hur viktigt det är att alla anrop och order är korrekta för att alla i teamet ska veta vad som sker och vad de ska göra. Får bara alla inblandade veta vad exakt som ska sägas och i vilken ordning, så blir det heller ingen filmspillan eller omtagningar innan skådisarna ens hunnit in i bild.

Här kommer därför en komplett redogörelse på vad som ska sägas och i vilken ordning. Håll bara reda på dessa få ord, och Ditt liv inom filmen blir betydligt lättare att leva.

Vi har även bara för allmänintressets skull tagit med de engelska motsvarigheterna - det är ju oftast de termerna man hör på bakomfilmer och inspelningsreportage.

Okej, det är dags för tagning.

Alla rörelser och repliker är inövade.

Folk står och väntar på att arbeta. Skådisarna står redo framför kameran eller i kulissen.

Då är det dags för den första ordern, från regissören eller regiassistenten:

TYSTNAD! / QUIET PLEASE!

Nu tystnar alla, och står redo på sina platser, med sina redskap i högsta hugg.

Då kommer nästa order, från regissören eller regiassistenten:

KAMERA! / CAMERA!

Detta är ordern till fotografen och ljudteknikern att starta kamera resp. bandspelare.

Här svarar ljudteknikern:

GÅR! / ROLLING!

Om det är en flerkameratagning ska varje fotograf ropa Går! så att man har koll på att alla kameror är igång..

Nu kommer en order från regissören eller regiassistenten som man eventuellt kan hoppa över om man inte har ett så stort team.

TYSTNAD FÖR TAGNING! / SILENCE!

Ljudteknikern kollar nu tystnaden via mikrofonen.

Då är det dags för C-foto, eller den person som har hand om klappan, att ha sin stora stund. För det är dags för synkögönblicket. Personen med klappan läser nu högt upp scenanvisningen som står på klappan så att mikrofonen kan ta fånga det, med klappan tydligt i bild så att kameran kan registrera texten.

Därefter slår hon ihop klappan så att bild och det skarpa ljud som uppstår sedan kan synkas samman i klippbordet.

Alternativt kan man, om man vill spara råfilm, låta fotografen vänta med att sätta på kameran tills det att C-foto läst upp scenanvisningen på klappan. När scenanvisningen är uppläst säger sålunda fotografen:

KLAPP! / CLAP!

Det räcker med att ljudet av scenanvisningen kommer med på ljudteknikerns band, då en dryg sekund före klappan är vad som behövs i bild för att kunna synka upp, då klipparen sedan kan läsa av klappans text via en stillbild i klippbordet.

Nå, efter att klappan slagits ihop och försvunnit ur bild är det dags att starta scenen. Det gör regissören genom att ge ordern:

BÖRJA! / ACTION!

Och så är scenen igång. Skådespelarna gör sitt jobb, fotografen tar sin bild. Och alla utanför scenen håller mun eftersom de nu vet att allt rullar.

Men säg att något krånglar innan scenen är färdigspelad. Till exempel något tekniskt, eller att ett flygplan dundrar förbi. Då avbryts spelet med att regissören utropar:

BRYT! / HOLD IT!

Så får man ta allt från början igen, och nu flyter det på fram till scenslutet.

Då utropar regissören:

TACK! / CUT!

om det inte är den sista tagningen för dagen, för då ropar han:

TACK FÖR IDAG! / IT'S A WRAP!

Då stängs kamera och bandspelaren av, och allt plockas ihop och packas ner, och alla åker hem.